

Aluehallitus

11.6.2024

PPHVA/13250/05.00.02/2024

289 § Oikaisuvaatimus toimialuejohtajan viranhaltijapäätöksestä 26.4.2024/16 koskien Ympäri vuorokautisen asumisen palvelut Kuivaniemen - vastuuyksikön (35500) lakkauttamista

Päätös, johon on vaadittu oikaisua

Ikäihmisten palvelujen toimialuejohtaja Mervi Kosken viranhaltijapäätös (26.4.2024/16) Ikäihmisten palvelujen toimialueen, Oulunkaaren lähi- ja aluepalvelut (P360) ympärivuorokautisen asumisen vastuualueen (VA 3740) Kuivaniemen hoivahoito ja tehostettu asumispalvelu (35500) lakkauttamisesta 1.9.2024 alkaen.

Oikaisuvaatimusoikeus

lin vanhus- ja vammaisneuvosto on vaatinut oikaisua edellä mainittuun viranhaltijapäätökseen 7.5.2024 vireille tulleella oikaisuvaatimuksellaan. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa.

lin vanhus- ja vammaisneuvostolla ei ole ollut asiassa oikaisuvaatimusoikeutta.

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

lin vanhus- ja vammaisneuvosto on vaatinut viranhaltijapäätöksen kumoamista ja vastuuyksikön toiminnan jatkamista ja että se toimii lähipalveluna 23-paikkaisena yksikkönä Kuivaniemellä.

Oikaisuvaatimuksen perusteet ilmenevät kokonaisuudessaan liitteenä olevasta oikaisuvaatimuksesta.

Päätösehdotuksen perustelut

Kuntalain (410/2015) 27 §:n ja 28 §:n mukaisilla vanhus- ja vammaisneuvostoilla ei ole hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021, jäljempänä hyvinvointialuelaki) 142 §:n mukaista oikaisuvaatimusoikeutta.

Hyvinvointialuelain 142 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen ja aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialuelain 3 §:ssä säädetään, että hyvinvointialueen jäsen on:

1) henkilö, jonka kotikuntaissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta sijaitsee hyvinvointialueen alueella (hyvinvointialueen asukas);

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta annetun otteen oikeaksi todistaa

14.6.2024

Aluehallitus

11.6.2024

2) kunta, joka sijaitsee hyvinvointialueen alueella;

3) yhteisö ja säätiö, jonka kotipaikka on hyvinvointialueen alueella olevassa kunnassa;

4) se, joka omistaa tai hallitsee hyvinvointialueen alueella sijaitsevaa kiinteää omaisuutta.

lin vanhus- ja vammaisneuvostoa ei ole näin ollen pidettävä hyvinvointialueen jäsenenä, eikä vanhus- ja vammaisneuvolla ole siten hyvinvointialuelain mukaista oikaisuvaatimusoikeutta asiassa.

Oikaisuvaatimus on siten jätettävä tutkimatta.

Päätösehdotus

Toimialuejohtaja Mervi Koski (p. 044 703 4018):

Oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Päätösesitys

Hyvinvointialuejohtaja Ilkka Luoma:

Aluehallitus hyväksyy toimialuejohtajan ehdotuksen.

Päätös

Hyvinvointialuejohtaja Ilkka Luoman muutettu esitys:

lin vanhus- ja vammaisneuvosto ei ole viranhaltijapäätöksen osalta asianosaisen asemassa eikä hyvinvointialueen jäsen. Näin ollen vanhus- ja vammaisneuvolla ole hyvinvointialuelain mukaista oikaisuvaatimusoikeutta asiassa. Aluehallitus hylkää oikaisuvaatimuksen kokonaisuudessaan liitteenä olevassa lausunnossa ja edellä esitetyin perustein. Viranhaltijapäätöstä ei muuteta.

Mika Flöjt esitti, että päätösesitykseen lisätään maininta siitä, miten kunnan vanhus- ja vammaisneuvosto voi toimia kunnan kautta muutoksenhakijana, hakemalla kunnanhallituksen tuen muutosesitykselle. Esitystä ei kuitenkaan kannatettu, joten puheenjohtaja totesi sen rauenneen.

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun esityksen.

Liitteet

Viranhaltijapäätös 26.4.2024 16/2024

Oikaisuvaatimus 7.5.2024

Aluehallitus

11.6.2024

ALUEVALITUSOSOITUS

Päätökseen voidaan hakea muutosta **kirjallisella valituksella**:

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta aluevalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta aluevalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- hyvinvointialueen jäsen
- hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Valitusaika

Aluevalitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanista**.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Valituksen voi toimittaa sähköpostilla, postitse tai viemällä asiakirjat henkilökohtaisesti tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen.

Asiakirjojen lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Postin käyttämisessä on muistettava, että asiakirjan tulee olla perillä valitusviranomaisessa viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Asiakirjan sähköisessä toimittamisessa on huomioitava, että asiakirja on lähetettävä valitusviranomaiselle siten, että asiakirja on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä ennen määräajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiäntoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaanitpäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta annetun otteen oikeaksi todistaa

14.6.2024

Pöytäkirjanpitäjä

Aluehallitus

11.6.2024

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Aluevalitus tehdään **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle**.

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, Oulu

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800, faksi 029 56 42841

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>. Palvelun käyttö vaatii vahvan tunnistautumisen.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Tuomioistuinmaksulaki löytyy verkosta osoitteesta:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy tuomioistuinlaitoksen sivuilta:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

 Annettu tiedoksi sähköisesti

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta
pöytäkirjasta annetun otteen oikeaksi todistaa

14.6.2024

Pöytäkirjanpitäjä

Aluehallitus

11.6.2024

Päivämäärä 14.6.2024

Vastaanottajat Riitta Räinen, riitta.raina@ii.fi

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta
pöytäkirjasta annetun otteen oikeaksi todistaa

14.6.2024

Pöytäkirjanpitäjä

Ikäihmisten palvelut

Oulunkaaren alueelliset lähi- ja aluepalvelut

Ympärivuorokautisen asumisen palvelut

26.4.2024

Asia Ympärivuorokautisen asumisen palvelut Kuivaniemen -vastuuyksikön (35500) lakkauttaminen.

Päätös Palvelualuejohtaja Hannele Pöykiön esitys:

Ikäihmisten palvelujen toimialueen Oulunkaaren alueen lähi- ja aluepalvelujen (PA360) ympärivuorokautisen asumisen palvelut vastuualueen (VA3640) Kuivaniemen -vastuuyksikkö (35500) lakkautetaan kun yksikössä olevien jatkohoito on saatu yhteistyössä asiakkaiden kanssa järjestettyä.

Toimialuejohtaja Mervi Kosken päätös:
Hyväksyn palvelualuejohtaja Hannele Pöykiön esityksen.

Perustelu

Lainsäädäntötausta

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (jäljempänä Pohde) vastaa sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 7 §:n mukaan hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä muun muassa järjestettävien palveluiden ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen määrän ja laadun määrittelemisestä sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Järjestämisvastuuta sääntelee sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021, jäljempänä *järjestämislaki*).

Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus

Järjestämislain 4 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan kuitenkin koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä. Lisäksi 2 momentin mukaan hyvinvointialueen on turvattava järjestämisvastuullaan olevien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen esteettömyys ja saavutettavuus.

Järjestämislain mukaan sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäjän tulee arvioida eri väestö- ja asiakasryhmien palvelutarvetta, suunnata voimavaroja todettujen tarpeiden perusteella ja yhtenäistää hoito- ja palvelukäytäntöjä. Palvelujärjestelmä tulee myös saada sellaiseksi, ettei hyvinvointialueella olisi kustannuksia perusteettomasti lisääviä päällekkäisiä palveluja (järjestämislaki 4 §).

Yhdenvertaisuus ja toimenpiteiden oikeasuhtaisuus

Ikäihmisten palvelut

Oulunkaaren alueelliset lähi- ja aluepalvelut

Ympärivuorokautisen asumisen palvelut

26.4.2024

Tarkoituksenmukainen palvelujen kokoaminen tukee myös palvelujen saatavuuden yhdenvertaisuutta hyvinvointialueella (järjestämislaki 4 §). Yhdenvertaisuusperiaate on perustuslain (731/1999) 6 §:ssä turvattu oikeus, jonka mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Myös yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 5 § edellyttää viranomaista edistämään yhdenvertaisuutta toiminnassaan.

Lähellä toteutettavilla eli ns. lähipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita asiakkaat käyttävät usein ja ainakin osa asiakkaista käyttää niitä toistuvasti, jopa päivittäin, minkä vuoksi sellaisia palveluja on perusteltua saada läheltä. Kaikkia palveluja ei ole kuitenkaan mahdollista eikä tarkoituksenmukaista hajauttaa ja järjestää lähipalveluina.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia, sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma sekä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma

Järjestämislain 11 §:ssä säädetään hyvinvointialuestrategiasta. Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialuestrategia (sisältäen palvelustrategian) on hyväksytty aluevaltuustossa 2.5.2022 (77§). Aluevaltuuston 17.10.2022 (120§) hyväksymä Pohteen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma pohjautuu hyvinvointialuestrategiaan ja siihen sisältyvän palvelustrategian linjauksiin. Sote järjestämissuunnitelmassa on linjattu tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit Pohteen sote-palveluille vuosille 2023-2025. Uudet rakenteet mahdollistavat paremmin henkilöstön riittävyyden, osaamisen ja hyvinvoinnin ja koko alueella parhaiden käytäntöjen hyödyntämisen. Uudistamisen avulla vastataan paremmin myös lainsäädännön muutoksiin sekä saatuun valtion rahoitukseen ja rahoituksen riittävyyden turvaamiseen. Järjestämissuunnitelmaa on päivitetty aluevaltuuston 20.11.2023 (187§) hyväksymällä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmalla. Se toteuttaa osaltaan hyvinvointialueen strategian painopisteitä sekä konkretisoi uudistamisen toimenpiteitä taloussuunnittelukaudelle 2024-2026. Ohjelma toimii myös valtioneuvoston päättämän lainanottovaltuuden ehtona vuodelle 2024.

Sote-järjestämissuunnitelmassa keskeinen tavoite on resurssien kohdentaminen hyvinvointialueen perustason palvelujen vahvistamiseen etupainotteisesti vuonna 2023. Perustason vahvistaminen tarkoittaa mm. digitaalisen sotekeskuksen käynnistämistä. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tavoitteena on uudistaa rakenteita ja toimintamalleja siten, että alueen asukkaille ja muille sidosryhmille voidaan tarjota vaikuttavia palveluja,

Ikäihmisten palvelut

Oulunkaaren alueelliset lähi- ja aluepalvelut

Ympäri vuorokautisen asumisen palvelut

26.4.2024

riittävä henkilöstö turvataan ja talouden kantokykyä parannetaan. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa on linjattu, että ympärivuorokautinen hoito järjestetään turvallisesti. Yhteisöllistä asumista järjestetään ympärivuorokautisen palveluasumisen sijaan. Toimenpiteeksi on kirjattu, että ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys (yli 75-vuotiaiden määrä palvelussa) saavutetaan 6 prosenttiin vuonna 2024 (nykyinen peittävyys 7,5%). Lisäksi arviointi- ja kuntoutusyksikköpaikkoja lisätään 13 paikkaa ja paikkoja keskitetään isompiin yksiköihin, tavoitepaikkamäärä (332) saavutetaan 2025.

Kuivaniemen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö

Sosiaali- ja terveystalouden tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa on huomioitu palvelurakennemuutos. Oulunkaaren palvelualueen lin kunnassa sijaitsee Kuivaniemen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö, jonka asiakaspaikkamäärä on 23 paikkaa. Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti ympärivuorokautisen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluasumisen ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys (yli 75-vuotiaiden määrä palvelussa) saavutetaan 6 prosenttiin vuonna 2024 (nykyinen peittävyys 7,5%). Oulunkaaren alueen ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys on 7,1%.

Oulunkaaren alueella on vahvistettu kotiin annettavia palveluita ja muutos mahdollistaa vahvistamista edelleen. Kotiin annettavien palvelujen vahvistamista on tehty kotikuntoutukseen, kotisairaalaan, etäkotihoitoon ja kuntoutusyksikköpaikkojen lisäämiseen. Ympäri vuorokautista palveluasumista tarvitsevat asiakkaat hoidetaan Oulunkaaren alueen ja lin kunnassa sijaitseissa ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä. Omaishoidon lakisääteisiä ja harkinnanvaraisia vapaita voidaan järjestää Oulunkaaren ja lin alueen yksiköissä.

Yhteistoimintamenettely

Yhteistoimintamenettely Kuivaniemen yksikön toiminnan päättymiseen liittyen on käyty työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) 4.1 §:n 1 ja 4 kohtien mukaisesti.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue on käynnistänyt yhteistoimintaneuvottelut tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toimeenpanoon liittyen 20.2.2024 annetulla neuvotteluesityksellä. Neuvottelut ovat alkaneet 26.2.2024 ja päättyneet 8.4.2024. Aluehallitus on merkinnyt neuvottelutuloksen tiedoksi 16.4.2024 § 165. Yhteistoimintaneuvotteluissa on käsitelty aiottujen toimenpiteiden perusteet, vaihtoehdot ja vaikutukset henkilöstöön. Lisäksi työnantaja on antanut henkilöstön edustajille selvityksen perusteista, joiden mukaan neuvottelujen kohteena olevan henkilöstön työsuhteiden olennaisia ehtoja muutetaan muutoksen johdosta.

Muu osallisuus

Yhteistoimintamenettelyn rinnalla on turvattu hyvinvointialueen asukkaille ja palvelujen

Ikäihmisten palvelut

Oulunkaaren alueelliset lähi- ja aluepalvelut

Ympärivuorokautisen asumisen palvelut

26.4.2024

käyttäjille hyvinvointialuelain 29 § ja 34 § (611/2021) mukaisesti oikeus osallistua ja vaikuttaa tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisiin toimenpiteisiin. Suunnitellut toimenpiteet julkaistiin Pohdeen verkkosivuilla 20.2.2024.

Yhteistoimintaneuvottelujen aikana järjestettiin viisi paikallista henkilöstö- ja asukastilaisuutta (Kuusamo, Ii, Kalajoki, Ylivieska, Reisjärvi) sekä 28.2.2024 koko Pohdetta koskeva yleinen verkossa toteutettu interaktiivinen asukastilaisuus. Myös kaikki kuntatilaisuudet toteutettiin striimattuina.

Johtopäätökset

Pohjois-Pohjanmaan aluevaltuusto on linjannut sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluasumisen ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys (yli 75-vuotiaiden määrä palvelussa) saavutetaan 6 prosenttiin vuonna 2024 (nykyinen peittävyys 7,5%). Oulunkaaren alueen ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys on 7,1%.

Edellä mainittu toimenpide Oulunkaaren palvelualueella on tarpeellinen ja välttämätön hoidon laadun ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta ottaen huomioon henkilöstön riittävydessä olevat haasteet. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 14§ mukaan hyvinvointialueen on toteutettava iäkkään henkilön arvokasta elämää tukeva pitkäaikainen hoito ja huolenpito ensisijaisesti hänen kotiinsa annettavilla ja muilla sosiaali- ja terveydenhuollon avopalveluilla. Palvelut on sovitettava sisällöltään ja määrältään vastaamaan iäkkään henkilön kulloisiakin palveluntarpeita.

Päätöksenteon toimivalta

Pohdeen hallintosäännön 34 §:n mukaan hyvinvointialueen palvelutuotannosta vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toimialat, jotka jakautuvat toimialueisiin. Toimialuejohtaja johtaa toimialueensa toimintaa ja vastaa sen toiminnasta ja taloudesta ja päättää vastuualueen jakaantumisesta vastuuyksikköihin palvelualuejohtajan esityksestä.

Hallintosääntö 34 § 5. mom. kohta 1 ja 6

Allekirjoitus

Mervi Koski
Toimialuejohtaja

Jakelu

Palvelualuejohtaja Hannele Pöykiö, vastuualuepäällikkö Hillevi Turpeinen, laajennettu hvajohdoryhmä, aluehallitus/hallintosihteeri Mirva Vehkaoja

Lisätietojen antaja

Toimialuejohtaja Mervi Koski, mervi.koski@pohde.fi

Ikäihmisten palvelut

Oulunkaaren alueelliset lähi- ja aluepalvelut

Ympärivuorokautisen asumisen palvelut

26.4.2024

Tiedoksianto asianosaiselle

Tiedoksiantaja: Eija-Maaret Ikonen, johdon sihteeri

Annettu tiedoksi sähköisesti

Pvm: 29.4.2024

Vastaanottajat: Palvelualuejohtaja Hannele Pöykiö, vastuualuepäällikkö Hillevi Turpeinen,
laajennettu hva-johtoryhmä, aluehallitus/hallintosihteeri Mirva Vehkaoja

Ikäihmisten palvelut

Oulunkaaren alueelliset lähi- ja aluepalvelut

Ympärivuorokautisen asumisen palvelut

26.4.2024

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen:

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus**

- postiosoite: PL 10, 90029 Pohde
- käyntiosoite: Kajaanintie 50, 90220 OULU
- sähköpostiosoite: kirjaamo@pohde.fi
- puhelinnumero: 08 315 6126

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 08.00 - 15.45.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti viranomaiselle, joka on tehnyt päätöksen. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä vaaditaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Ikäihmisten palvelut

Oulunkaaren alueelliset lähi- ja aluepalvelut

Ympärivuorokautisen asumisen palvelut

26.4.2024

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Tämä viesti on tarkoitettu ainoastaan vastaanottajalle, ja se saattaa sisältää luottamuksellista ja yksinoikeudellista tietoa. Viestin luvaton lukeminen, käyttö, luovuttaminen ja levittäminen on kielletty. Mikäli ette ole viestissä mainittu vastaanottaja, ilmoittakaa asiasta lähettäjälle sähköpostitse ja tuhotkaa tämä viesti sekä kaikki sen kopiot.

lin vanhus- ja vammaisneuvosto

PL 24

91100 li

kirjaamo@ii.fi

OIKAISUVAATIMUS

7.5.2024

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus

PL 10

90029 Pohde

kirjaamo@pohde.fi

PÄÄTÖS, JOHON HAETAAN OIKAISUA

**Oikaisuvaatimus viranhaltijapäätöksestä Toimialuejohtaja Mervi Koski 26.4.2024 16/2024:
Ympäri vuorokautisen asumisen palvelut Kuivaniemen -
vastuuyksikön (35500) lakkauttaminen.**

Toimialuejohtaja Mervi Koski on viranhaltijapäätöksellään 26.4.2024 16/2024 päättänyt lakkauttaa palvelualuejohtaja Hannele Pöykiön esityksestä:

Ikäihmisten palvelujen toimialueen Oulunkaaren alueen lähi- ja aluepalvelujen (PA360) ympärivuorokautisen asumisen palvelut vastuualueen (VA3640) Kuivaniemen -vastuuyksikkö (35500) lakkautetaan kun yksikössä olevien jatkohoito on saatu yhteistyössä asiakkaiden kanssa järjestettyä.

MITEN PÄÄTÖSTÄ VAADITAAN OIKAISTAVAKSI

- lin vanhus- ja vammaisneuvosto vaatii toimialuejohtaja Mervi Kosken viranhaltijapäätöksen kumoamista ja vaatii, että ikäihmisten palvelujen toimialueen Oulunkaaren alueen lähi- ja aluepalvelujen (PA360) ympärivuorokautisen asumisen palvelut vastuualueen (VA3640) Kuivaniemen -vastuuyksikkö (35500) jatkaa toimintaansa ja toimii lähipalveluna 23 paikkaisena yksikkönä Kuivaniemellä.

MILLÄ PERUSTEELLA OIKAISUA VAADITAAN

lin vanhus- ja vammaisneuvosto perustelee oikaisuvaatimusta seuraavasti:

- Mervi Kosken viranhaltijapäätöksessä on todettu sivulla 3: *"Omaishoidon lakisääteisiä ja harkinnanvaraisia vapaita voidaan järjestää Oulunkaaren ja lin alueen yksiköissä."* Oulunkaaren muilla yksiköillä tarkoitetaan Pudasjärven, Vaalan ja Utajärven yksiköitä. Välimatkat Oulunkaaren yksiköihin ovat täysin kohtuuttomat ikäihmisten kannalta ja heikentävät merkittävästi ikääntyneiden ja heidän omaishoitajien hyvinvointia. Ikääntyneiden palvelut tulee lähtökohtaisesti järjestää lähipalveluna – erityisesti muistisairaille turvaa tuo tuttu ympäristö, joten tällä Mervi Kosken viranhaltijapäätöksellä heikennetään ikäihmisten hyvinvointia.
- Kuivaniemi – Vaala edestakainen välimatka 322 km, Kuivaniemi – Utajärvi 254 km ja Kuivaniemi – Pudasjärvi 226 km. Kohteisiin ei ole julkista liikennettä, jolloin ikääntyneiden omaishoitajien vierailut ja hoidon tukeminen ei ole mahdollista. Tämä aiheuttaa sekä asiakkaalle että omaishoitajalle lisätaakkaa, kun ei ole mahdollista nähdä läheistään.

- Mervi Kosken viranhaltijapäätöksessä on todettu sivulla 2:
”Lähellä toteutettavilla eli ns. lähipalveluilla tarkoitetaan palveluja, joita asiakkaat käyttävät usein ja ainakin osa asiakkaista käyttää niitä toistuvasti, jopa päivittäin, minkä vuoksi sellaisia palveluja on perusteltua saada läheltä. Kaikkia palveluja ei ole kuitenkaan mahdollista eikä tarkoituksenmukaista hajauttaa ja järjestää lähipalveluina.” **lin vanhus- ja vammaisneuvosto perustelee oikaisuvaatimuksessaan, että Kuivaniemen -vastuuyksikön lakkauttaminen ei ole tarkoituksenmukaista ja palvelu tulee järjestää lähipalveluna jatkossakin – palvelua käytetään toistuvasti ja päivittäin – ja koska päätös koskettaa erityisen haavoittuvassa asemassa olevia ikääntyviä ja muistisairaita henkilöitä.**
 - Mervi Kosken viranhaltijapäätöksessä on todettu sivulla 3:
”Oulunkaaren alueella on vahvistettu kotiin annettavia palveluita ja muutos mahdollistaa vahvistamista edelleen. Kotiin annettavien palvelujen vahvistamista on tehty kotikuntoutukseen, kotisairaalaan, etäkotihoitoon ja kuntoutusyksikköpaikkojen lisäämiseen.” **lin vanhus- ja vammaisneuvoston perustelee oikaisuvaatimuksessaan, että omaisilta saaman palautteen perusteella Pohteen tarjoama etäkotihoito, etäkotisairaanhoido ja kotikuntoutus ei lisää kenenkään hyvinvointia – ei muistisairaana tai omaishoitajan siinä määrin, että sillä voisi perustella minkään ympärivuorokautisen laitospaikan lakkauttamista – Pohteen etäkotihoito tarkoittaa käytännössä lääkeautomaattia kotiin ja noin 5 min kuva- tai puhelinyhteyttä muistisairaalle, joka Ympärivuorokautisia laitospaikkoja ei voi korvata etäpalveluilla – tällä uuvutetaan jo täysin ääri rajoilla oman jaksamisen kanssa olevat omaishoitajat.**
 - Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (28.12.2012/980). Luku 2. Kunnan ja hyvinvointialueen yleiset velvollisuudet (8.7.2022/604) 5 § . Suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Hyvinvointialueen on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.
Pohteen Hyvinvointikertomukseen liittyvä Ikääntyvien suunnitelma Pohde 2024, joka täyttää Suunnitelman ikääntyvän väestön tukemiseksi on todettu seuraavaa:
Suunnitelman valmistelua ja palvelujen järjestämistä ohjaa Poteen palvelulupaus; Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus - yhdessä tehden.
Pohteen ikääntyvien suunnitelmassa 2024 todetaan s. 5 seuraavasti:
”Ennusteen mukaan väestö tulee ikääntymään alueella voimakkaasti. 75 vuotta täyttäneiden väestönosuus koko väestöstä kasvaa vuoden 2022 9,3 %:sta vuoden 2025 10,8 %:iin ja vuonna 2030 75 vuotta täyttäneitä koko väestöstä olisi 12,9 %. 65– 74-vuotiaiden osuus koko väestöstä laskee vuoden 2021 ennusteen mukaan jo hieman vuoteen 2025 mennessä (11,5 %), kun vuosina 2021 ja 2022 65–74-vuotiaiden väestönosuus oli 11,6 %.”
- Mervi Kosken viranhaltijapäätöksessä s. 3 todetaan:
”Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisesti ympärivuorokautisen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluasumisen ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys (yli 75-vuotiaiden määrä palvelussa) saavutetaan 6 prosenttiin vuonna 2024 (nykyinen peittävyys 7,5%). Oulunkaaren alueen ympärivuorokautisen palveluasumisen peittävyys on 7,1%.”

- lin vanhus- ja vammaisneuvosto perustelee oikaisuvaatimuksessaan, että ikääntyvän väestön kasvu ja omaishoitajien tarve saada hoitopaikka sekä omaishoitajien ikääntyminen ovat peruste Kuivaniemen 23 paikkaisen yksikön toiminnan jatkamiselle lähipalveluna.**
- Hallintolailla säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat mm. hallinnon oikeusperusteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä.
- lin vanhus- ja vammaisneuvoston mielestä Mervi Kosken päätös, päätöksestä tiedottaminen ja päätöksen jakelu eivät täytä hyvän hallinnon perusteita.**
- o Mervi Kosken viranhaltijapäätös on jakelussa laitettu tiedoksi vain Palvelualuejohtaja Hannele Pöykiölle, vastuualuepäällikkö Hillevi Turpeiselle, laajennetulle Hva-johtoryhmälle ja aluehallitus/hallintosihteeri Mirva Vehkaoja.
 - o **lin vanhus- ja vammaisneuvoston perustelee oikaisuvaatimusta hallinnon oikeusperiaatteella. Hyvän hallintotavan mukaista olisi ollut laittaa viranhaltijapäätös tiedoksi Pohteen vanhus- ja vammaisneuvostoille sekä lin vanhus- ja vammaisneuvostolle. Vanhus- ja vammaisneuvostojen asettamisen velvoite tulee laista, jotta turvataan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.**
 - o **lin vanhus- ja vammaisneuvosto perustelee oikaisuvaatimusta sillä, että ei ole hyvää hallintotapaa, että vanhus- ja vammaisväestöön koskeva asiaa päätetään viranhaltijapäätöksellä ja asia tuodaan Aluehallitukseen vain viranhaltijapäätöksen numerona ja varsinainen asia käy ilmi vasta liitteenä olevasta päätösluettelosta. Julkisen tahon tulisi erityisesti huomioida saavutettavuus käsiteltäessä ja päätettäessä vanhus- ja vammaisväestöä koskevia asioita. Pohteen nettisivuilla joutuu tämän asian löytääkseen avaamaan todella monta sivua ja kun varsinainen asia ei käy ilmi Aluehallituksen pöytäkirjasta - vasta liitteistä - niin tämän päätöksen "Ympäri vuorokautisen asumisen palvelut Kuivaniemen - vastuuyksikön (35500) lakkauttaminen" löytäminen on erittäin haastavaa löydettävää kohderyhmälle, jota asia koskettaa. lin vanhus- ja vammaisneuvosto jatkaa perustelua oikaisuvaatimukselle sillä, että Pohteen Aluehallituksen 30.4.2024 § 215, jossa viranhaltijapäätösten otto-oikeuksia käsitellään on asetettu muutoksenhakukielto: Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan oikaisuvaatimusta tai aluevalitusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa: pykälät: 205 - 210, 213, 215 §. lin vanhus- ja vammaisneuvosto toteaa, että hyvä hallintotapa edellyttää saavutettavaa päätöksentekoa.**
- Mervi Kosken viranhaltijapäätös, jakelu ja Aluehallituksen otto-oikeuden käsittely 30.4.2024 eivät täytä Saavutettavuusdirektiivin edellytystä – niin että huomioidaan erilaiset ihmiset ja heidän tarpeensa. **lin vanhus- ja vammaisneuvosto perustelee oikaisuvaatimusta Mervi Kosken viranhaltijapäätöksen kumoamiseksi sillä, että tosiasillisesti viranhaltijapäätöksen sivulla 6 oikaisuvaatimuksen tekemiseen edellytykset täyttävät henkilöt eli Kuivaniemen 23 paikkaisen yksikön asukkaat ja heidän ikääntyneet omaiset eivät kykene Pohteen nettisivuilta löytämään heitä koskevaa asiaa ja tekemään siitä välttämättä määräajassa oikaisuvaatimusta.**
 - Kuntaliiton mukaan kuntahallinnossa tehtävät päätökset ovat usein mittavia ja laajoja, ja ne vaikuttavat merkittävästi kuntalaisiin ja kunnan talouteen. Mukaan päätöksentekoon tarvitaan useita erilaisia päätösvaihtoehtoja, joista poliitikot voivat valita kuntalaisten näkökulmasta parhaan. Vaikutusten ennakoarvioinnilla tarkoitetaan päätösesitysten vaikutusten arviointia etukäteen ja se tulee kytkeä osaksi kunnan talouden ja toiminnan suunnittelun ja toteutuksen arviointiin. Päätösten vaikutusten ennakoarviointi on kirjattu eri näkökulmien osalta usempaan eri lakiin kuntien tehtäväksi. Esimerkiksi ympäristövaikutusten sekä asukkaiden hyvinvointiin ja

terveyteen kohdistuvien päätösten arviointi ovat kunnille lakisääteisiä. Hyvinvointialueiden tulee myös arvioida päätöstensä sekä ratkaisujen vaikutuksia eri kohderyhmien hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta.

- Pohteen viranhaltijapäätöksellä tehtävät lopettamispäätökset eivät ole vain tasa-arvioisuus-, palvelujen saatavuus- ja hyvinvointikysymyksiä vaan laajamittaisesti ja kriittisesti myös elinvoima-, veto-, pitovoima- ja turvallisuusasioita.
- Pelkkä lakisääteinen hyvinvointisuunnitelma ja –kertomus ei ole riittävä työkalu yhtenäisen kokonaiskuvan luomiseen ja/tai vaikutusten arviointiin
- Eri näkökulmien huomiointi on erityisen kriittistä maaseutumaisella, pitkien etäisyyksien alueella!
- HVA optimoi: kustannukset, (sosiaali- ja) terveystalouden optimaalinen järjestäminen, henkilöstön riittävyys, oma toiminta.
- Kunnat/yht. kunnallinen: kokonaiskustannukset, lähipalveluiden saatavuus ja saavutettavuus, palveluiden kerrannaisvaikutukset, asiointisuunnat, turvallisuus, elinkeinot, työllistäminen, tasapuolisuus.
- **lin vanhus- ja vammaisneuvosto perustelee oikaisuvaatimustaan sillä, että viranhaltijapäätöksen perusteena ei ole esitetty ennakkovaikutusten arviointia ja näin ollen ei täytä Kuntaliiton ohjeita. lin vanhus- ja vammaisneuvosto haluaa nostaa esille, että esimerkiksi Mervi Kosken viranhaltijapäätöksessä olevia lukuja ei ole avattu esim. Kotona asuu useita muisti- ym. sairaita jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa tai omaisen on myös sairas tai kykenemätön hoitamaan omaistaan. Mervi Kosken viranhaltijapäätöksessä kerrotaan että nykyisestä ympärivuorokautisesta 7,5 % tulee päästä 6 %. Onko tämä todellisuutta, kun tällä hetkelläkin on jonossa tarvitsevia. Mistään ei käy ilmi kuinka paljon on tällä hetkellä ympärivuorokautisessa hoidossa ja kuinka paljon on jonossa odottamassa paikkaa.**
- **lin vanhus- ja vammaisneuvosto katsoo tässä oikaisuvaatimuksessaan perustelluksi, että toimialajohtaja Mervi Kosken viranhaltijapäätös ei täytä valmistelultaan ja sisällöltään hyvää hallintotapaa ja on puutteellinen, ja esittää toimialajohtaja Mervi Kosken viranhaltijapäätöksen kumoamista ja vaatii, että ikäihmisten palvelujen toimialueen Oulunkaaren alueen lähi- ja aluepalvelujen (PA360) ympärivuorokautisen asumisen palvelut vastuualueen (VA3640) Kuivaniemen -vastuuyksikkö (35500) jatkaa toimintaansa ja toimii lähipalveluna 23 paikkaisena yksikkönä Kuivaniemellä.**

lissä 7.5.2024

Salme Tanninen
puheenjohtaja

Riitta Ränä
sihteeri